

Пономаренко, Л. Троєщина : [давнина і сучасність] // Хрещатик. – 1992. – 10 черв. Троєщина

Торік довелося мені прочитати статтю про Троєщину, автор якої виводив походження цієї назви від древньої Трої. Бажання автора віднести заснування однієї з місцевостей, що нині входить до Києва, у якомога давніші часи зрозуміти можна, але ж треба мати бодай якісь підстави для таких сміливих припущень.

А дійсність значно прозаїчніше. Назва селища походить від місцевості, яка належала Троїцькому шпитальному монастиреві. У зв'язку з тим, що спочатку ніякого Поселення там не було, а обробляли землю, косили сіно монастирські служки та наймані селяни, місцевість одержала назву Троєщина. Точну дату заснування селища за браком документів встановити не вдалося та вже у першій, чверті XVIII століття там постійно проживали люди. Так, за ревізією Київського полку та Київської сотні 1723—30 рр. в Троєщині нараховано 30 дворів посполитих (тобто селян). Історик С. Шамрай у роботі «Київська сотня на Гетьманщині» пояснює, що хоча селище й належало монастиреві, але якийсь час входило до складу Київської сотні.

За ревізією 1730 року кількість подвір'їв зросла до 36. А перед скасуванням у 1782 році військово-адміністративного устрою на Україні Троєщина вже підлягала Гоголівській сотні Київського полку. Встановити коли й чому змінилося підпорядкування, не вдалося, проте Троїцький монастир продовжував утримувати в своєму володінні якусь частину троєщинських дворів і, мабуть, також і посполитих.

Після секуляризації, тобто обернення церковних земель та маєтностей у державну власність, проведеної Катериною II у 1786—88 роках, частина землі Троєщини перейшла до економічного відомства, а саме: зручної для обробітку понад 190 десятин, незручної— понад 22 десятини.

Давнина й сучасність

Як розповідали старожителі сусідньої Вигурівщини, населення Троєщини склалось головним, чином з жителів Броварів, які спочатку приходили на поденні роботи, а згодом і оселялись тут. Селище утворилось на північ від древньої Вигурівщини, попід лісом. У післяреволюційні часи, коли від монастирів і церков позабирали землі, троєщани

попереносили свої хати ближче до Вигурівщини, але повністю ці селища не з'єднувались.

Коли наприкінці 1970-х років почали зводити новий масив поблизу нинішнього Московського мосту, то новобудови охопили частину Вигурівщини та земельні угіддя цього ж селища. Проектанти ж дали новому масиву назву Троєщина. Це сталося, мабуть, через елементарну необізнаність з історичною топонімією, тобто з історією походження назв, а також від зневажливого ставлення до їх вибору. Численні звертання вигурівчан до міськради призвели лише до того, що було утворено подвійну назву: масив Вигурівщина-Троєщина.¹ Але це внесло ще більший різнобій: на автобусних зупинках вживаються обидва варіанти.

Стало відомо, що проектанти з «Київпроекту» збираються вести подальшу забудову нового масиву в бік Троєщини, Може, слід зупинитися? Може, варто повернути кошти, які намічено виділити для розбудови масиву (а фактично міста, призначеного лише для проживання, не забезпеченого робочими, місцями), на будівництво сільських будинків, хоча б на землях тієї ж Троєщини. Віддати садиби городянам — колишнім селянам, які б працювали на землі, а не на шкідливих хімічних підприємствах столиці. Віками ж були довкола міста селища, слобідки, хутори — там тримали худобу, вирощували городину, мали й певні ділянки орної землі. Може, тоді б кияни не бігали б з четвертої ранку займати чергу по молоко.

Лідія ПОНОМАРЕНКО.